Prima instanță: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) judecător: Andrei Ojoga
Dosarul nr. 2r-1657/24
2-22079913-02-2r-24052024

D E C I Z I E

18 iulie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov
Judecători: Natalia Mămăligă şi Ala Malîi

examinând recursul declarat de către avocatul Olga Iovu în interesele *****, împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2024 și 12 aprilie 2024, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ACC nr.55/125 cu privire la încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electric,

c o n s t a t ă:

Pretenţiile petiționarului:

La 03 iunie 2022, ***** a sesizat Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu o cerere de chemare în judecată împotriva ACC nr.55/125, solicitând încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electrică.

În ședința de judecată, partea reclamantă nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, procedura de citare fiind legal îndeplinită. Iar, în ședința de judecată, reprezentantul părții pârâte a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, menționând că nu se solicită examinarea cauzei în fond.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 18 martie, s-a scos de pe rol cauza civilă intentată la cerere de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ACC nr.55/125 cu privire la încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de

parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electric.

La 02 aprilie 2024, avocatul părții reclamante a depus o cerere de repunere pe rol a cauzei, în susținerea căreia a indicat că, la data 18 martie 2024 a avut loc ședință de judecată pe dosarul sus menționat (aproximativ a patra ședința la număr). Avocata reclamantei pentru prima dată a solicitat amânarea ședinței de judecată din motive întemeiate, și anume - ședința Primăriei comunei Stăuceni a fost fixată tot pentru această dată la oră 10.30, fapt despre care participanții au fost informați prin scrisoarea nr.02/1-24/404 din 04 martie 2024.

Anterior prin scrisoarea nr.02/1-24/182 din 20 februarie 2024 participanții au fost înștiințați privind ședința de examinare a cererii prealabile din 29 februarie 2024, însă ședința nu a avut loc, deoarece scrisoarea a fost recepționată de către avocata petiționarului la 29 februarie 2024, adică târziu. Restul participanților la fel au recepționat scrisoarea cu întârziere. Drept urmare, deja pe 18 martie 2024 urma să aibă loc o ședință lucrativă, deoarece de către Primăria a fost coordonată prezența cu specialistul din cadrul Î.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru, care și s-a prezentat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 aprilie 2024, s-a respins cererea depusă de reprezentantul reclamantei *****, avocat Iovu Olga privind anularea încheierii din 18 martie 2024 prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ACC nr.55/125 cu privire la încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electrică.

Solicitarea recurentului şi termenul de declarare a recursului:

La data de 30 aprilie 2024, avocatul Olga Iovu în interesele ***** a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2024 și 12 aprilie 2024, solicitând casarea acestora, și repunerea cauzei civile pe rol.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanşează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul reţine că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost emisă la 12 aprilie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 30 aprilie 2024, însă potrivit materialelor reprezentantul recurentei/reclamante a recepționat actul

contestat la data de 15.042024. Prin urmare, Colegiul constată că recursul este depus în termen.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, avocatul Olga Iovu în interesele *****, a invocat că cu încheierea instanţei din 12.04.2024, nu este de acord, solicitînd anularea acesteia şi repunerea cererii pe rol, din următoarele considerente de fapt şi de drept, coraborate cu probele anexate la prezenta cerere, după cum urmează.

Astfel menționează că, la data de 18 martie 2024, reprezentanta Recurentei nu a avut posibilitate de a se prezenta la şedinţa de judecată, şi a depus la instanţă o cerere de amânare a şedinţei de judecată pentru motive temeinice, şi anume din cauza unei şedinţe pe un alt dosar, la care era obligată să participe la aceeaşi oră 10:30 şi la aceeaşi dată 18 martie 2024.

Menționează reprezentantul recurentei că, la cererea de amânare a cauzei, reprezentantul Recurentei a ataşat o scrisoare a primăriei municipiului Stăuceni din data de 4 martie 2024, dar nu a explicat pe deplin de ce anume a fost obligată să participe la şedinţă primăriei, şi nu a instanţei, în condiţiile în care la examinarea cauzei, o singură cerere de amânare a cauzei este admisă prin alin.(5) al art. 206 din Codul de procedură civilă şi nu necesită o examinare amănunţită a împrejurărilor altei cauze, care împiedică să se prezinte în instanţă.

Suplimentar indică că nici recurenta, nici avocata Olga Iovu nu au dat dovadă pe parcursul procesului de vreun abuz de drepturile sale procedurale.

Totodată menționează că, recurenta ***** are dreptul la asistenţă juridică şi nu îşi poate apăra singură drepturile în instanţă, întrucât nu cunoaşte limba de stat, nu are cunoştinţe juridice şi, prin urmare, nu îşi poate exercita drepturi procedurale fără avocat. De asemenea, este o persoană cu grad de invaliditate de grupa 3 cu 14 diagnostice stabilite, inclusiv ciroza hepatică activă, hipertensiune arterială, diabet zaharat, encefalopatie mixtă şi altele. Această stare de sănătate nu îi permite să fie prezentă personal la şedinţă.

Mai menționează partea recurentă că, scoaterea cererii de pe rol, în mod neîntemeiat, va duce la încălcarea dreptului reclamantei la un proces echitabil.

Aprecierea instanţei de recurs:

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.424 alin. (1) Cod de procedură civilă Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Studiind materialele dosarului, Completul judiciar consideră că recursul declarat de avocatul Olga Iovu în interesele *****, urmează a fi admis, casate încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2024 și 12 aprilie 2024, din motivele ce succed.

Astfel, Colegiul Civil a stabilit faptul că, la 03 iunie 2024, ***** s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată mpotriva ACC nr.55/125, solicitând încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electrică.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 18 martie, s-a scos de pe rol cauza civilă intentată la cerere de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ACC nr.55/125 cu privire la încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electric.

La 02 aprilie 2024, avocatul părții reclamante a depus o cerere de repunere pe rol a cauzei, în susținerea căreia a indicat că, la data 18 martie 2024 a avut loc ședință de judecată pe dosarul sus menționat (aproximativ a patra ședința la număr). Avocata reclamantei pentru prima dată a solicitat amânarea ședinței de judecată din motive întemeiate, și anume - ședința Primăriei comunei Stăuceni a fost fixată tot pentru această dată la oră 10.30, fapt despre care participanții au fost informați prin scrisoarea nr.02/1-24/404 din 04 martie 2024. Însă ședința nu a avut loc, drept urmare, deja pe 18 martie 2024 urma să aibă loc o ședință lucrativă, deoarece de către Primăria a fost coordonată prezența cu specialistul din cadrul Î.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru, care și s-a prezentat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 aprilie 2024, s-a respins cererea depusă de reprezentantul reclamantei *****, avocat Iovu Olga privind anularea încheierii din 18 martie 2024 prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ACC nr.55/125 cu privire la încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electrică.

Drept temei în susținerea soluției adoptate, instanța de fond a invocat că, reclamantul, deși a avut la cunoștință despre locul, data și ora ședinței instanței de judecată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție returnat instanței, nu s-a prezentat la ședința de judecată și nu a comunicat motivele imposibilității de a se prezenta, precum nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar părțile pârâte n-

au solicitat examinarea cauzei în fond, ci dimpotrivă au solicitat scoaterea cererii de pe rol.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău consideră că, concluzia primei instanţe despre necesitatea scoateri cererii de chemare în judecată de pe rol contravine circumstanțelor cauzei stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare.

În conformitate cu art. 267 lit. g) CPC, Cod de procedură civilă, instanța judecătorească scoate de pe rol cererea de chemare în judecată, în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea pricinii în absenţa sa, iar pîrîtul nu solicită soluţionarea pricinii în fond.

Norma procedurală citată impune drept condiție de operabilitate întrunirea cumulativă a două condiții și anume: cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, a doua condiție fiind nesolicitarea examinării cauzei în fond, iar pîtîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul concluzionează că, prima instanţă greșit a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Or, din cererea înaintată de avocatul părții reclamante Olga Iovu din 15 martie 2024, anexate la materialele cauzei, rezultă cu certitudine că reprezentantul reclamantei/recurente a solicitat amînarea examinării cauzei în legătură cu faptul că la data respectivă era obligată să participe la aceiaşi oră 10:30 la şedinţa Primăriei comunei Stăuceni, totodată datele disponibile pentru stabilirea următoarei ședințe de judecată, anexînd în acest sens acte confirmate de rigoare (f.d. 114-118).

Astfel, referirile primei instanțe la reglementările art. 56 alin. (2) – (3) Cod de procedură civilă, care statuiază că „Participanţii la proces se bucură de drepturi procesuale egale şi au obligaţii procesuale egale, cu unele excepţii stabilite de lege în dependenţă de poziţia pe care o ocupă în proces. Participanţii la proces sânt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedural, iar în cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligaţiilor procedurale, se aplică sancţiunile prevăzute de legislaţia procedurală civilă”, nu pot fi reiterate și reținute în prezenta speță, or, materialele cauzei denotă contrariul și anume că, reprezentantul reclamantei Fomina Tatiana – avocat Iovu Olga a solicitat amînarea ședinței de judecată din motive temeinice, fapt ce se confirmă prin materialele cauzei (f.d.114-118).

Prin urmare, Colegiul civil atestă la caz că instanța a derogat de la această solicitare a reclamantului, admițând astfel neelucidarea suficient de obiectivă a

circumstanțelor litigiului și nejustificat a statuat necesitatea scoaterea cererii de pe rol.

Astfel, argumentele instanței de fond cu privire la faptul că partea reclamantă a fost înștiințată legal despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată. Or, stabilirea ședinței de judecată pentru data de 18 martie 2024 ora 11:00 s-a efectuat în coordonare cu agenda avocatei părții reclamante, a dus la emiterea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, conform prevederilor art.265 lit. g) al CPC al R.M. nu pot fi reținute în situația în care reprezentantul recurentei/reclamantei Fomina Tatiana – avocat Iovu Olga la data indicată nu s-a prezentat din motive temeinice, şi anume - şedinţa Primăriei comunei Stăuceni a fost fixată tot pentru această dată la oră 10.30, fapt despre care participanţii au fost informaţi prin scrisoarea nr.02/1-24/404 din 04 martie 2024, prezentând în acest sens dovezile respective, mai mult decît atît la materialele cauzei este anexată o cerere de amînare a examinării cauzei.

În acest sens, Colegiul face referire la Constituţia Republicii Moldova care consacră în art. 20 alin. (1) că „Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime”, iar în alin. (2) stabileşte că „Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie”.

Mai mult ca atît că, reprezentantul reclamantei Fomina Tatiana – avocat Iovu Olga, a absentat motivat de la şedinţa judiciară, în acest sens fiind anexate probe.

Or, caracterul echitabil, public şi prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nici o valoare dacă asemenea proceduri nu ar fi mai întâi iniţiate. În proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminenţa dreptului fără existenţa posibilităţii de acces la instanţele de judecată (cauza Malahov contra Moldovei).

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 din Codul de procedură civilă, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalităţii părţilor în drepturi, art. 26 din Codul de procedură civilă, motiv din care exonerarea unui participanţi la proces de obligaţia legală, în speţă reprezentarea părţii în proces de către avocat în modul prescris de lege, reprezintă în esenţă o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Astfel, având în vedere că instanța de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a aplicat eronat normele de drept procedural precum și esența procedurii litigioase, motiv pentru care Colegiul califică ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia încheierilor contestate, încălcare ce atrage după sine anularea actului defectuos, rejudecarea cauzei în fond.

Mai mult, instanțele de judecată au îndatorirea legală și constituțională de a sancționa participanții la proces în cadrul examinărilor judiciare cu mijloacele

oferite de lege, astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Colegiul notează că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

Din considerentele menţionate şi avînd în vedere faptul că, cererea de recurs este întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierile recurate, cu restituirea pricinii în prima instanță pentru examinarea cauzei în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Olga Iovu în interesele *****.

Se casează încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2024 și 12 aprilie 2024, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ACC nr.55/125 cu privire la încasarea profitului ratat, obligarea pârâtei de a nu crea impedimente cu privire la folosirea de către reclamantă a locului de parcare, cu obligarea de a înregistra două telecomenzi de la poarta electric, cu remiterea cauzei la rejudecare, în același complet de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov

Judecători*:* Natalia Mămăligă

Ala Malîi